

Wymagania edukacyjne z historii określone w podstawie programowej wynikające z realizacji programu nauczania „Wczoraj i dziś” na podstawie opracowania przez Tomasza Maćkowskiego niezbędne do uzyskania poszczególnych, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii dla klasy 7 w roku szkolnym 2023/24 Marek Podraza

Temat lekcji	Zagadnienia, materiały nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: EUROPA PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM						
1. Kongres wiedeński	<ol style="list-style-type: none"> Początek kongresu „Sto dni” Napoleona Postanowienia kongresu Zmiany granic w Europie Święte Przymierze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815) – wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim – podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze – zna daty: bitwy pod Waterloo (18 VI 1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (IX 1815) – prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę „stu dni” Napoleona (III–VI 1815) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, Charles’a Talleyranda, Klemensa von Metternicha – omawia przebieg „stu dni” Napoleona – przedstawia okoliczności powstania Świętego Przymierza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Roberta Stewarta Castlereagha, Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim oraz państwa Świętego Przymierza – przedstawia cele i działalność Świętego Przymierza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Napoleona i Francuzów w okresie jego powrotu do kraju – ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński – ocenia działalność Świętego Przymierza
Tajemnice sprzed wieków – Jak obradował kongres w Wiedniu?	<ol style="list-style-type: none"> Dlaczego Wiedeń? Przebieg obrad Główni bohaterowie wiedeńscy 		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Wiedeń stał się miejscem obrad kongresu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg obrad kongresu wiedeńskiego – charakteryzuje głównych uczestników kongresu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia znaczenie regulaminu dyplomatycznego – wyjaśnia rolę kongresu wiedeńskiego w procesie likwidacji niewolnictwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę kongresu wiedeńskiego w dziejach Europy
2. Rewolucja przemysłowa	<ol style="list-style-type: none"> Narodziny przemysłu Rewolucja przemysłowa na świecie Maszyna parowa i jej zastosowanie Narodziny elektrotechniki Skutki rewolucji przemysłowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, rewolucja przemysłowa, maszyna parowa – zna datę udoskonalenia maszyny parowej (1763) – identyfikuje postać Jamesa Watta – wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: manufaktura, fabryka, urbanizacja, kapitał, kapitaliści, robotnicy, proletariąt – identyfikuje postacie: Samuela Morse’a, George’a Stephensona – wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: skonstruowania silnika elektrycznego (1831), skonstruowania telegrafu (1837) – identyfikuje postać Michaela Faradaya – wskazuje na mapie państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: cywilizacja przemysłowa, metropolia – zna datę pierwszego telegraficznego połączenia kablowego między Ameryką i Europą (1866) – przedstawia gospodarcze i społeczne skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Thomasa Newcomena, Charlesa Wheatstone’a, Thomasa Davenporta – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – opisuje sposób działania maszyny parowej – ocenia gospodarcze

			zastosowaniu maszyny parowej – omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji	– wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu	industrializacji – wyjaśnia znaczenie wynaleźenia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji	i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w.
3. Nowe idee polityczne	1. Liberalizm 2. Konserwatyzm 3. Idee narodowe 4. Początki ruchu robotniczego 5. Czartyzm 6. Socjalizm i komunizm	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ideologia, proletariat, ruch robotniczy, strajk, związek zawodowy – identyfikuje postać Adama Smitha	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: liberalizm, konserwatyzm, socjalizm – identyfikuje postacie: Edmunda Burke’a, Karola Marksa – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, komunizm, idee narodowe – identyfikuje postacie: Giuseppe Mazziniego, Henriego de Saint-Simona, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa – charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyizmu, socjalizmu i komunizmu	Uczeń: – zna datę wydania <i>Manifestu komunistycznego</i> (1848) – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego – wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami – wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: czartyzm, falanster – zna daty: ruchu czartystów (1836–1848) – opisuje narodziny ruchu czartystów, ich postulaty oraz skutki działalności – ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w.
4. Przeciwno Świątemu Przymierzu	1. Walka z ładem wiedeńskim 2. Niepodległość Grecji 3. Początek Wiosny Ludów 4. Wystąpienia w Niemczech i Austrii 5. Parlament frankfurcki 6. Powstanie węgierskie 7. Wiosna Ludów we Włoszech 8. Wojna krymska	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Wiosna Ludów – zna datę Wiosny Ludów (1848–1849) – wskazuje na mapie państwa, w których wybuchła Wiosna Ludów; – wymienia przyczyny Wiosny Ludów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lipcowa, rewolucja lutowa, parlament frankfurcki – zna daty: rewolucji lipcowej we Francji (1830), wybuchu Wiosny Ludów we Francji (II 1848) – identyfikuje postacie: Mikołaja I, Ludwika Napoleona Bonaparte, Franciszka Józefa I – wskazuje na mapie państwa, które uzyskały niepodległość w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia przyczyny i przejawy walki z ładem wiedeńskim – przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich	Uczeń: – zna daty: uzyskania niepodległości przez Grecję (1829), powstania w Belgii (1830), zwołania parlamentu frankfurckiego (V 1848), wybrania Ludwika Napoleona Bonaparte, prezydentem Francji (XII 1848), stłumienia powstania węgierskiego (1849), wojny krymskiej (1853–1856) – identyfikuje postacie: Klemensa von Metternicha, Aleksandra II – wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815–1847 wybuchły rewolucje i powstania narodowe oraz państwa zaangażowane w wojnę krymską – omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji – wymienia przyczyny i skutki wojny krymskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dekabryści, bankiety – zna daty: wybuchu antytureckiego powstania w Grecji (1821–1822), powstania dekabrystów (XII 1825), uznania niepodległości Belgii (1831), wybuchu Wiosny Ludów w Prusach, Austrii na Węgrzech i we Włoszech (III 1848), powstania robotniczego w Paryżu (VI 1848) – identyfikuje postacie: Karola X, Ludwika Filipa, Lajosa Kossutha, Józefa Bema Karola Alberta – przedstawia cele, przebieg i skutki powstania dekabrystów – opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich	Uczeń: – przedstawia przebieg i skutki walki Greków o niepodległość – ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla państw i narodów europejskich – omawia rolę parlamentu frankfurckiego w procesie jednoczenia Niemiec

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I

ROZDZIAŁ II: ZIEMIE POLSKIE PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM

<p>1. Po upadku Księstwa Warszawskiego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podział ziem polskich 2. Rzeczpospolita Krakowska 3. Wielkie Księstwo Poznańskie 4. Sytuacja gospodarcza w zaborze pruskim – podstawy nowoczesności 5. Sytuacja gospodarcza w zaborze austriackim 6. Kultura i oświata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu uwłaszczenie – zna datę powstania Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa (1815) – wskazuje na mapie podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu ziemie zabrane – zna daty: reformy uwłaszczeniowej w Wielkim Księstwie Poznańskim (1823), zniesienia pańszczyzny w zaborze austriackim (1848) – charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego – opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej – charakteryzuje rozwój gospodarczy zaboru pruskiego – opisuje sytuację gospodarczą w zaborze austriackim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu protektorat – zna daty: nadania wolności osobistej chłopom w zaborze pruskim (1807), powołania sejmu prowincjonalnego w Wielkim Księstwie Poznańskim (1824) – identyfikuje postacie: Antoniego Radziwiłła, Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego – omawia proces uwłaszczenia chłopów w zaborze pruskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1817) – wyjaśnia, jaką rolę pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości – porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborem – przedstawia warunki rozwoju polskiej kultury i oświaty w zaborze pruskim i Galicji 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę wprowadzenia obowiązku szkolnego w zaborze pruskim (1825) – ocenia skutki reformy uwłaszczeniowej w zaborze pruskim – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków w zaborze pruskim i austriackim
<p>2. W Królestwie Polskim</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konstytucja Królestwa Polskiego 2. Namiestnik i wielki książę 3. Gospodarka Królestwa Polskiego 4. Kultura i edukacja pod zaborem rosyjskim 5. Opozycja legalna w Królestwie Polskim 6. Tajne spiski i organizacje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę nadania konstytucji Królestwu Polskiemu (1815) – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego – wskazuje na mapie zasięg Królestwa Polskiego – wymienia organy władzy określone w konstytucji Królestwa Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kaliszanie, konspiracja – zna daty: objęcia władzy przez Mikołaja I (1825), zawiązania Sprzysiężenia Podchorążych (1828) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, wielkiego księcia Konstantego, Mikołaja I, Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego, Stanisława Staszica, Waleriana Łukasińskiego – charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego – opisuje rozwój przemysłu w Królestwie Polskim – omawia rozwój kultury i edukacji w Królestwie Polskim – wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: otwarcia uniwersytetu w Warszawie (1816), działalności Towarzystwa Filomatów (1817–1823), wprowadzenia cenzury w Królestwie Polskim (1819), założenia Banku Polskiego (1828) – identyfikuje postacie: Józefa Zajączka, Juliana Ursyna Niemcewicza, Adama Jerzego Czartoryskiego, Wincentego i Bonawentury Niemojowskich – wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim – przedstawia reformy gospodarcze Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego (1825), wystąpienia kaliszian (1820) – identyfikuje postacie: Stanisława Kostki Potockiego, Tadeusza Czackiego, Tomasza Zana – wskazuje na mapie Kanał Augustowski – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty – charakteryzuje działalność kulturalno–oświatową Polaków na ziemiach zabranych – przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności – opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego – ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego – omawia różnice pomiędzy opozycją legalną i nielegalną w Królestwie Polskim – ocenia stosunek władz carskich do opozycji legalnej i nielegalnej

				– przedstawia sytuację na wsi w Królestwie Polskim		
3. Powstanie listopadowe	<ol style="list-style-type: none"> Wybuch powstania Od negocjacji do detronizacji Wojna polsko—rosyjska Wodzowie powstania listopadowego Walki poza Królestwem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa – zna daty: wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830), bitwy pod Olszynką Grochowską (II 1831), wojny polsko—rosyjskiej (II–X 1831) – identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego, Józefa Chłopickiego – wymienia przyczyny powstania listopadowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dyktator, detronizacja – zna daty: detronizacji Mikołaja I i zerwania unii z Rosją (25 I 1831), bitwy pod Ostrołęką (V 1831), bitwy o Warszawę (6–7 IX 1831) – identyfikuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Adama Jerzego Czartoryskiego – wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania listopadowego miało detronizacja cara Mikołaja I – omawia przyczyny klęski powstania listopadowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przejęcia dyktatury przez Józefa Chłopickiego (XII 1830), – identyfikuje postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater, Józefa Bema, Iwana Dybicza, Iwana Paskiewicza – wskazuje na mapie tereny poza Królestwem Polskim, na których toczyły się walki podczas powstania w latach 1830–1831 – opisuje przebieg nocy listopadowej – charakteryzuje poczynania władz powstańczych do wybuchu wojny polsko—rosyjskiej – opisuje przebieg wojny polsko—rosyjskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: bitwy pod Stoczkiem (II 1831), bitew pod Wawrem i Dębem Wielkim (III 1831), bitew pod Iganiami i Boremlem (IV 1831) – identyfikuje postacie: Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Józefa Dwernickiego – przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Michała Radziwiłła, Macieja Rybińskiego, Antoniego Giełguda – ocenia postawy wodzów powstania listopadowego – ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia
Tajemnice sprzed wieków – Czy powstanie listopadowe mogło zakończyć się sukcesem?	<ol style="list-style-type: none"> Dlaczego Polacy byli bez szans? Wydarzenia w Belwederze Co zmieniłaby śmierć wielkiego księcia Konstantego? Jaką liczbę żołnierzy mogli wystawić Rosjanie? Jakie błędy popełnili dowódcy? 		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia oceny historyków dotyczące szans powstania listopadowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje zamach na wielkiego księcia Konstantego – porównuje siły militarne Rosji i powstańców – wskazuje błędy dowódców powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy powstanie listopadowe mogło zakończyć się sukcesem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki zamachu na wielkiego księcia Konstantego
4. Wielka Emigracja	<ol style="list-style-type: none"> Ucieczka przed represjami Stronnictwa polityczne na emigracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: emigracja, Wielka Emigracja – identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego – wymienia przyczyny Wielkiej Emigracji – wskazuje na mapie główne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: zsyłka, emisariusz – identyfikuje postacie: Zygmunta Krasińskiego, Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego – wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: katonga, amnestia – zna daty: powstania Towarzystwa Demokratycznego Polskiego (1832) i Hôtel Lambert (1833) – przedstawia stosunek władz i społeczeństw Europy do polskich emigrantów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Komitetu Narodowego Polskiego (1831), Gromad Ludu Polskiego (1835) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Wiktora Heltmana – wskazuje na mapie trasy, które przemierzali polscy emigranci 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji – ocenia działalność Polaków na emigracji

		kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego	– wymienia formy działalności Polaków na emigracji	– charakteryzuje program Towarzystwa Demokratycznego Polskiego – przedstawia poglądy środowisk konserwatywnych z Hôtel Lambert	– przedstawia program Komitetu Narodowego Polskiego – omawia poglądy Gromad Ludu Polskiego	
5. Ziemie polskie po powstaniu listopadowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Represje po upadku powstania listopadowego 2. Królestwo Polskie w cieniu Cytadeli 3. Represje w zaborze pruskim 4. Działalność spiskowa 5. Powstanie krakowskie 6. Rabacja galicyjska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu rusyfikacja – zna datę wybuchu powstania krakowskiego (21/21 II 1846) – wymienia represje wobec uczestników powstania listopadowego – wskazuje przykłady polityki rusyfikacji w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego – wskazuje na mapie tereny objęte powstaniem krakowskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rabacja, kontrybucja – zna daty: wybuchu rabacji galicyjskiej (II 1846) – identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli – charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego – omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki rabacji galicyjskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: noc paskiewiczowska, Statut organiczny, – zna daty: wprowadzenia Statutu organicznego (1832), ogłoszenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1833), likwidacji Rzeczypospolitej Krakowskiej (XI 1846) – identyfikuje postacie: Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego – wskazuje na mapie tereny objęte rabacją galicyjską – wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło powstanie krakowskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Stowarzyszenia Ludu Polskiego (1835), wprowadzenia rosyjskiego kodeksu karnego w Królestwie Polskim (1847) – identyfikuje postacie: Edwarda Flottwella, Karola Libelta, Henryka Kamieńskiego – omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim – charakteryzuje działalność spiskową na ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w. – przedstawia przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków po upadku powstania listopadowego – ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego
6. Wiosna Ludów na ziemiach polskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastroje w Wielkopolsce na początku 1848 roku 2. Powstanie w Wielkopolsce 3. W obronie polskość na Warmii, Mazurach i Śląsku 4. Sytuacja w Galicji 5. Ukraiński ruch narodowy 6. <i>Za waszą i naszą wolność</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Józefa Bema, Adama Mickiewicza – wyjaśnia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów na ziemiach polskich pod zaborami – wskazuje na mapie zabory, w których doszło do wystąpień w 1848 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania wielkopolskiego (IV–V 1848), uwłaszczenia chłopów w Galicji (1848) – identyfikuje postać Ludwika Mierosławskiego – opisuje przebieg Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim – omawia przebieg Wiosny Ludów w Galicji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: porozumienia w Jarosławcu (IV 1848), bitwy pod Miłostawiem (IV 1848), – identyfikuje postacie: Franza von Stadiona, Wojciecha Chrzanowskiego, Józefa Wysockiego, Henryka Dembińskiego – charakteryzuje wkład Polaków w wydarzenia Wiosny Ludów w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu serwituty – zna datę powstania Komitetu Narodowego w Poznaniu (III 1848) – identyfikuje postacie: Józefa Lompy, Emanuela Smółki, Gustawa Gizewiusza, Krzysztofa Mrongowiusza – przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie dla polskiego ruchu niepodległościowego w Galicji miał wzrost świadomości narodowościowej wśród Rusinów – ocenia skutki Wiosny Ludów na ziemiach polskich – ocenia decyzję władz austriackich o uwłaszczeniu
7. Kultura polska doby romantyzmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kultura polska 2. po utracie niepodległości 3. Narodziny romantyzmu 4. Polski mesjanizm 5. Początki badań historii Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina – wymienia poglądy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu racjonalizm – identyfikuje postać Joachima Lelewela – wyjaśnia, na czym polegał konflikt romantyków z klasykami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mesjanizm, salon artystyczny – charakteryzuje warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm – wyjaśnia, czym był polski mesjanizm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę opublikowania ballady <i>Romantyczność</i> Adama Mickiewicza – identyfikuje postać Andrzeja Towiańskiego, Artura Grottingera – przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków

		romantyków	– przedstawia najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu		niepodległości	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II						
ROZDZIAŁ III: EUROPA I ŚWIAT PO WIOŚNIE LUDÓW						
1. Stany Zjednoczone w XIX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój Stanów Zjednoczonych 2. Podział na Północ i Południe 3. Przyczyny wojny secesyjnej 4. Wojna secesyjna 5. Stany Zjednoczone po wojnie secesyjnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna secesyjna, Północ, Południe – zna datę wojny secesyjnej (1861–1865) – identyfikuje postać Abrahama Lincolna – wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: secesja, Konfederacja, Unia, wojna totalna – zna datę wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863) – identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta – charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa – omawia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki wojny secesyjnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie – zna daty: wyboru Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), secesji Karoliny Południowej (1860), powstania Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861) – omawia przyczyny podziału Stanów Zjednoczonych na Północ i Południe – opisuje przebieg wojny secesyjnej – wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wprowadzenia zakazu przywozu niewolników do Stanów Zjednoczonych (1808), bitwy pod Gettysburgiem (VII 1863), kapitulacji wojsk Konfederacji (VI 1865), ataku na Fort Sumter (IV 1861) – wskazuje na mapie etapy rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – przedstawia przyczyny i skutki rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych – ocenia skutki wojny secesyjnej
2. Zjednoczenie Włoch i Niemiec	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dwie koncepcje zjednoczenia Włoch 2. Piemont 3. Zjednoczenie Włoch 4. Powstanie Królestwa Włoskiego 5. Polityka Prus 6. Wojny Prus z Danią i Austrią 7. Wojna z Francją 8. Komuna Paryska 9. Polacy w Komunie Paryskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia powstania II Rzeszy Niemieckiej (18 I 1871) – identyfikuje postacie: Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka – wymienia etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wyprawa „tysiąca czerwonych koszul”, <i>risorgimento</i> – zna daty: wojny Prus z Austrią (1866), wojny francusko-pruskiej (1870–1871) – identyfikuje postacie: Camilla Cavoura, Wilhelma I, Napoleona III – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi – omawia etapy jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu komunardzi – zna daty: bitew pod Magentą i Solferino (1859), wojny Prus i Austrii z Danią (1864), pokoju we Frankfurcie nad Menem (1871), bitwy pod Sadową (1866), powstania Związku Północno-niemieckiego (1867), bitwy pod Sedanem (1870), Komuny Paryskiej (III–V 1871) – wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – omawia koncepcje zjednoczenia Włoch 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Niemieckiego Związku Celnego (1834), zawarcia sojuszu Piemontu z Francją (1858), wojny Piemontu z Austrią (1859), wybuchu powstania w Królestwie Obojga Sycylii (1860), objęcia tronu w Prusach przez Wilhelma I (1861), powstania Czerwonego Krzyża (1863), zajęcia Wenecji przez Królestwo Włoch (1866), powstania Austro-Węgier (1867), zajęcia Państwa Kościelnego przez Królestwo 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec – ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka, Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia swoich państw – dostrzega najważniejsze podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec

			<p>i skutki wojny francusko-pruskiej</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck</p>	<p>– opisuje przebieg procesu jednoczenia Włoch</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch</p> <p>– przedstawia koncepcje zjednoczenia Niemiec</p> <p>– omawia skutki wojen Prus z Danią i Austrią dla procesu jednoczenia Niemiec</p> <p>– przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Komuny Paryskiej</p>	<p>Włoskie (1870)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wiktora Emanuela II, Jarosława Dąbrowskiego, Walerego Wróblewskiego</p> <p>– wskazuje okoliczności powstania Czerwonego Krzyża</p> <p>– wyjaśnia okoliczności powstania Austro–Węgier</p> <p>– przedstawia rolę Polaków w Komunie Paryskiej</p>	
<p>3. Kolonializm w XIX wieku</p>	<ol style="list-style-type: none"> Przyczyny ekspansji kolonialnej Kolonizacja Afryki Polityka kolonialna w Azji Skutki polityki kolonialnej Brytyjskie imperium kolonialne Konflikty kolonialne 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu kolonializm</p> <p>– identyfikuje postać królowej Wiktorii</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: faktoria handlowa, Kompania Wschodnioindyjska</p> <p>– zna datę otwarcia Japonii na świat (1854)</p> <p>– identyfikuje postać Cecila Johna Rhodesa</p> <p>– wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii</p> <p>– wymienia państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji</p> <p>– przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: powstanie sipajów, powstanie Mahdiego, wojny opiumowe, wojny burskie, powstanie bokserów</p> <p>– wskazuje na mapie tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w.</p> <p>– przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji</p> <p>– wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych</p> <p>– wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: wybuchu pierwszej wojny opiumowej (1839), wybuchu powstania Mahdiego (1881)</p> <p>– porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji</p> <p>– przedstawia stosunek państw azjatyckich do ekspansji europejskiej</p> <p>– charakteryzuje kolonialne imperium Wielkiej Brytanii</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw</p>
<p>4. Rozwój nowych ruchów politycznych</p>	<ol style="list-style-type: none"> W stronę demokracji Socjaliści i anarchiści Nowe ideologie Emancypacja kobiet Prawa wyborcze dla kobiet 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: system republikański, partia polityczna, monarchia parlamentarna, demokratyzacja</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał proces demokratyzacji</p> <p>– wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: socjaliści, socjaldemokracja, komuniści, chrześcijańska demokracja (chadecja), nacjonalizm, emancypantki, sufrażystki</p> <p>– identyfikuje postacie: Karola Marksa, Leona XIII</p> <p>– przedstawia założenia programowe socjalistów</p> <p>– charakteryzuje założenia programowe chrześcijańskiej demokracji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja proletariacka, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, anarchizm, terror indywidualny, szowinizm, syjonizm</p> <p>– zna daty: powstania I Międzynarodówki (1864), ogłoszenia encykliki <i>Rerum novarum</i> (1891)</p> <p>– przedstawia cele i metody działania anarchistów</p> <p>– omawia różnice między</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: solidaryzm społeczny, reformiści/rewizjoniści</p> <p>– zna datę ustanowienia 1 maja Świętem Pracy (1889)</p> <p>– przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych</p> <p>– przedstawia okoliczności kształtowania się syjonizmu i jego założenia</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– porównuje systemy ustrojowe w XIX–</p> <p>– wiecznej Europie</p> <p>– ocenia następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego</p> <p>– ocenia metody stosowane przez anarchistów</p> <p>– ocenia poglądy emancypantek i sufrażystek oraz metody i skutki ich działalności</p>

			– wyjaśnia, na czym polegał nowoczesny nacjonalizm – wymienia postulaty emancypantek i sufrażystek	zwolennikami socjaldemokracji a komunistami – wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet		
5. Postęp techniczny i zmiany cywilizacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój nauk przyrodniczych 2. Rozwój medycyny i higieny 3. Rozwój komunikacji i transportu 4. Nowe środki transportu 5. Życie codzienne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu teoria ewolucji – identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej-Curie – wymienia odkrycia naukowe, które wpłynęły na rozwój nauk przyrodniczych i medycznych – wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu pasteryzacja – zna daty: ogłoszenia teorii ewolucji przez Karola Darwina (1859), przyznania Nagród Nobla dla Marii Skłodowskiej-Curie (1903 i 1911), pierwszego lotu samolotem (1903), wynalezienia telefonu (1876) – identyfikuje postacie: Ludwika Pasteura, Orville’a i Wilbura Wright, Thomasa Alwę Edisona, Alexandra Grahama Bella – przedstawia założenia teorii ewolucji – omawia kierunki rozwoju medycyny i higieny – charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu promieniotwórczość – zna daty: odkrycia promieni X (1895), budowy Kanału Sueskiego (1859–1869), budowy Kanału Panamskiego (1904–1914), pierwszego lotu sterowcem (1900), opatentowania fonografu (1878), wynalezienia gramofonu (1887) – identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Pierre’a Curie, Wilhelma Roentgena, Guglielma Marconiego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała budowa wielkich kanałów morskich – wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wynalezienia szczepionki przeciwko wścieklicznie (1885), odkrycia bakterii gruźlicy i cholery (1903) – identyfikuje postacie: Roberta Kocha, Karla Benza, Johna Dunlopa, Gottlieba Daimlera, Rudolfa Diesela, Ferdynanda Zeppelina, Josepha Swana – wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu – ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji
6. Kultura przełomu XIX i XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Literatura i prasa 2. Sztuka i architektura 3. Kultura masowa 4. Upowszechnienie sportu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kultura masowa, pozytywizm, impresjonizm – przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: realizm, naturalizm, secesja – identyfikuje postacie: Auguste’a Comte’a, Charlesa Dickensa, Juliusza Verne’a, Lwa Tołstoja, Auguste’a Renoira, Auguste’a i Louisa Lumière – charakteryzuje nowe kierunki w sztuce i architekturze – wyjaśnia, czym charakteryzowało się malarstwo impresjonistów – wymienia idee, które miały rozwijać wśród młodych pokoleń igrzyska olimpijskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu historyzm – zna daty: początków kina (1895), pierwszych nowożytnych igrzysk olimpijskich (1896) – identyfikuje postacie: Émile’a Zoli, Fiodora Dostojewskiego, Josepha Conrada, Edgara Degasa, Pierre’a de Coubertina – wyjaśnia, jakie cele społeczne przyświecały literaturze i sztuce przełomu wieków – przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę pierwszej wystawy impresjonistów (1874) – wyjaśnia znaczenie terminu symbolizm, ekspresjonizm, futuryzm – wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie kina dla rozwoju kultury masowej – ocenia zjawisko upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.

Tajemnice sprzed wieków – Kim byli impresjoniści?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Salon Odrzuconych 2. Impresjoniści na dworcu kolejowym 3. <i>Impresja – wschód słońca</i> 		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy malarstwa impresjonistycznego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jakich okolicznościach powstało określenie <i>impresjoniści</i> – określa tematykę dzieł impresjonistów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności, w jakich powstał Salon Odrzuconych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką rolę pełnił Salon w życiu kulturalnym Francji w XIX w.
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III						
ROZDZIAŁ IV: ZIEMIE POLSKIE PO WIOŚNIE LUDÓW						
1. Ziemie polskie przed powstaniem styczniowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca organiczna 2. Zabór austriacki po Wiośnie Ludów 3. Odwilż posewastopolska 4. „Czerwoni” i „biali” 5. Przyczyny powstania styczniowego 6. „Rewolucja moralna” w Królestwie Polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: praca organiczna – zna datę manifestacji patriotycznych w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postacie: Karola Marcinkowskiego, Hipolita Cegielskiego – wymienia założenia pracy organicznej – określa przyczyny powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „czerwoni”, „biali”, autonomia, modernizacja – zna datę mianowania Aleksandra Wielopolskiego dyrektorem Komisji Wyznań i Oświecenia Publicznego (1861) – identyfikuje postacie: Dezyderygo Chłapowskiego, Aleksandra II, Jarosława Dąbrowskiego, Aleksandra Wielopolskiego – wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej – wyjaśnia, na czym polegała autonomia galicyjska – przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bazar, odwilż (wiosna) posewastopolska – zna datę wprowadzenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postać Andrzeja Zamoyskiego – przedstawia proces polonizacji urzędów w Galicji – charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim – wyjaśnia, jaki cel stawiali sobie organizatorzy manifestacji patriotycznych – wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „czerwonymi” i „białymi” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „rewolucja moralna” – zna daty: powstania Bazaru (1841), założenia Towarzystwa Rolniczego (1858) – identyfikuje postacie: Leopolda Kronenberga, Agenora Gołuchowskiego – wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania – porównuje programy polityczne „czerwonych” i „białych” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec polityki zaborców – ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego
2. Powstanie styczniowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybuch powstania 2. Przebieg powstania 3. Powstańcy styczniowi 4. Upadek powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: branka, wojna partyzancka – zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), ukazu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim (III 1864) – identyfikuje postać Romualda Traugutta – wymienia przyczyny i okoliczności wybuchu powstania styczniowego – omawia rolę Romualda Traugutta w powstaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kosynierzy, Tymczasowy Rząd Narodowy – zna daty: ogłoszenia manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I 1863), stracenia Romualda Traugutta (VIII 1864) – przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego – charakteryzuje przebieg walk powstańczych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Centralny Narodowy – zna datę aresztowania Romualda Traugutta (IV 1864) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza Teodora Berga – wskazuje na mapie zasięg działań powstańczych, tereny objęte działaniami dużych grup powstańczych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: żuawi śmierci, państwo podziemne – zna daty: mianowania Aleksandra Wielopolskiego naczelnikiem Rządu Cywilnego (1862), objęcia dyktatury przez Mariana Langiewicza (III 1863) – identyfikuje postacie Zygmunta Sierakowskiego, Józefa Hauke-Bosaka, Stanisława Brzóska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek Aleksandra Wielopolskiego do konspiracji niepodległościowej – ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego

		styczniowym – wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego	– omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim	– omawia cele programowe Tymczasowego Rządu Narodowego – charakteryzuje politykę władz powstańczych – wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska	– przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego w czasie powstania styczniowego	
3. Represje po powstaniu styczniowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Represje po upadku powstania styczniowego 2. Rusyfikacja 3. Walka z polskim Kościołem 4. Polacy na zesłaniu 5. Powstanie zabajkalskie 6. Postawy wobec rusyfikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rusyfikacja, pozytywiści – wymienia bezpośrednio represje wobec uczestników powstania styczniowego – przedstawia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: lojalizm, Kraj Przywiślański, „noc apuchtinowska” – identyfikuje postać Aleksandra Apuchtina – przedstawia politykę władz carskich wobec Królestwa Polskiego – charakteryzuje proces rusyfikacji w Królestwie Polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kibitka, tajne komplety, trójlojalizm – zna datę powstania Szkoły Głównej Warszawskiej (1862) – identyfikuje postać Michała Murawjowa – omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem – charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Uniwersytet Latający, Towarzystwo Oświaty Narodowej, generał-gubernator – zna datę powstania zabajkalskiego (1866) – omawia rolę i postawy Polaków na zesłaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych – ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji
4. W zaborze pruskim i austriackim	<ol style="list-style-type: none"> 1. Germanizacja i kulturkampf 2. Antypolska polityka władz 3. Walka Polaków z germanizacją 4. Autonomia galicyjska 5. Stańczycy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu germanizacja – zna datę protestu dzieci we Wrześni (1901) – identyfikuje postacie: Ottona von Bismarcka, Michała Drzymały – charakteryzuje politykę germanizacji – przedstawia postawy Polaków wobec germanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: autonomia kulturkampf, strajk szkolny, rugi pruskie, – zna daty: rozpoczęcia rugów pruskich (1885), strajku szkolnego w Wielkopolsce (1906) – identyfikuje postać Marii Konopnickiej – wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu – opisuje przejawy polityki germanizacyjnej w gospodarce i oświacie – wymienia instytucje autonomiczne w Galicji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Komisja Kolonizacyjna, Hakata – zna daty: wprowadzenia języka niemieckiego jako jedyne języka państwowego w Wielkopolsce (1876), powstania Komisji Kolonizacyjnej (1886), – identyfikuje postacie: Mieczysława Ledóchowskiego, Józefa Szujskiego – przedstawia postawę polskiego Kościoła wobec kulturkampfu – omawia działalność instytucji prowadzących politykę germanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu stańczycy – zna daty: ogłoszenia tzw. noweli osadniczej (1904), wprowadzenia tzw. ustawy kagańcowej (1908) – identyfikuje postacie: Agenora Gołuchowskiego, Kazimierza Badeniego, Piotra Wawrzyniaka – przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Galicji odgrywali stańczycy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec polityki germanizacyjnej władz pruskich – ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego – ocenia poglądy stańczyków na problem polskich powstań narodowych
5. Rozwój gospodarczy ziem polskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przemiany gospodarcze ziem zaboru rosyjskiego 2. Pod panowaniem pruskim 3. Gospodarka Galicji 4. Łódź wielko- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu emigracja zarobkowa – zna datę uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864) – identyfikuje postać Hipolita Cegielskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: burżuazja, inteligencja, ziemiaństwo – zna datę zniesienia granicy celnej z Rosją (1851) – identyfikuje postać Ignacego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe – zna datę zakończenia budowy kolei warszawsko-wiedeńskiej (1848) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: haskała serwituty, famuły – zna datę pierwszego lotu samolotem na ziemiach polskich (1910) – porównuje rozwój 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborem

	<p>5. przemysłowa Przemiany społeczne na ziemiach polskich</p> <p>6. Asymilacja Żydów</p> <p>7. Przemiany cywilizacyjna na ziemiach polskich</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w.</p> <p>– wskazuje na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p>	<p>Łukasiewicz</p> <p>– wymienia grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w.</p> <p>– opisuje okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p> <p>– omawia rozwój przedsiębiorczości Polaków w zaborze pruskim i wymienia jej przykłady</p> <p>– charakteryzuje rozwój gospodarczy Galicji</p> <p>– omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w.</p>	<p>– identyfikuje postać Franciszka Stefczyka</p> <p>– przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu w Królestwie Polskim</p> <p>– przedstawia rozwój przemysłu i rolnictwa w zaborze pruskim</p> <p>– omawia rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego</p> <p>– omawia rozwój spółdzielczości w Galicji</p> <p>– charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki</p>	<p>gospodarczy ziem polskich trzech zaborów</p>	
<p>6. Nowe ruchy polityczne na ziemiach polskich</p>	<p>1. Ruch socjalistyczny na ziemiach polskich</p> <p>2. Ruch narodowy</p> <p>3. Rozwój ruchu ludowego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: powstania Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego (1897), Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa</p> <p>– wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego</p> <p>– wymienia założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego, Polskiego Stronnictwa Ludowego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu solidaryzm narodowy</p> <p>– zna daty: powstania Wielkiego Proletariatu (1882), Polskiej Partii Socjaldemokratycznej Galicji i Śląska (1897)</p> <p>– identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego</p> <p>– przedstawia cele ruchu robotniczego</p> <p>– charakteryzuje program nurtu niepodległościowego w polskim ruchu socjalistycznym</p> <p>– omawia założenia programowe ruchu narodowego</p> <p>– charakteryzuje program ruchu ludowego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: endencja, internacjonalizm</p> <p>– identyfikuje postacie: Bolesława Limanowskiego, Róży Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Franciszka Stefczyka</p> <p>– omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich</p> <p>– charakteryzuje program nurtu rewolucyjnego w polskim ruchu socjalistycznym</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: program brukselski, program paryski</p> <p>– zna daty powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego (1893), Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy (1900), Ligi Narodowej (1893), Stronnictwa Ludowego (1895)</p> <p>– identyfikuje postacie Stanisława Stojalowskiego, Marii i Bolesława Wystouchów</p> <p>– porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami</p> <p>– ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w.</p>
<p>7. Organizacje niepodległościowe na początku XX wieku</p>	<p>1. Rewolucja 1905 roku na ziemiach polskich</p> <p>2. Powstanie łódzkie</p> <p>3. Działalność polskich partii politycznych</p> <p>4. Skutki rewolucji</p> <p>5. Działania organizacji Bojowej PPS</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, krwawa niedziela</p> <p>– zna datę rewolucji 1905–1907</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk powszechny, Organizacja Bojowa PPS, organizacja paramilitarna</p> <p>– zna daty krwawej niedzieli (22 I 1905), powstania Związku Walki Czynnej (1908)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Duma Państwowa, Macierz Szkolna, strajk szkolny</p> <p>– zna daty: powstania łódzkiego (I–VI 1905), powstania Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Stronnictw</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: podziału na PPS–Frakcję Rewolucyjną i PPS–Lewicę (1906), utworzenia Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” (1867)</p> <p>– identyfikuje postać Józefa Mireckiego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia stosunek polskich partii politycznych do rewolucji 1905–1907</p> <p>– ocenia postawy Polaków w przededniu nadciągającego konfliktu międzynarodowego</p>

	6. Orientacje polityczne Polaków na początku XX wieku 7. Organizacje niepodległościowe	Dmowskiego – omawia skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich – charakteryzuje orientację proaustriacką i prorosyjską	– identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Władysława Sikorskiego – wymienia przyczyny rewolucji 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim – przedstawia przebieg rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim – przedstawia działania Organizacji Bojowej PPS – wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami	Niepodległościowych (1912) – wskazuje na mapie ośrodki wystąpień robotniczych w czasie rewolucji 1905–1907 – omawia przebieg powstania łódzkiego – opisuje działalność polskich partii politycznych w czasie rewolucji 1905–1907 – przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX w.	– porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r.	
Tajemnice sprzed wieków – Jak działała Organizacja Bojowa PPS?	1. Pierwsze wystąpienie zbrojne 2. Broń 3. Rozwój Organizacji Bojowej PPS 4. Jak uwolniono więźniów politycznych? 5. Akcja czterech premierów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Organizacja Bojowa PPS – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wyjaśnia cele, dla których została powołana Organizacja Bojowa PPS	Uczeń: – zna datę powstania Organizacji Bojowej PPS (1904) – opisuje udział Organizacji Bojowej PPS w rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „akcje dynamitowe”, „krwawa środa” – identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Tomasza Arciszewskiego – przedstawia okoliczności pierwszego zbrojnego wystąpienia Organizacji Bojowej PPS	Uczeń: – zna daty: „krwawej środy” (1906), napadu na pociąg pod Bezdanami (1908) – identyfikuje postacie: Stefana Okrzei, Aleksandra Prystora – omawia na wybranych przykładach działalność Organizacji Bojowej PPS	Uczeń: – omawia strukturę organizacyjną Organizacji Bojowej PPS – ocenia skuteczność działań Organizacji Bojowej PPS
8. Kultura polska na przełomie XIX i XX wieku	1. Kultura narodowa Polaków 2. Polski pozytywizm 3. Rola historii 4. Malarstwo historyczne 5. Kultura Młodej Polski 6. Początki kultury masowej 7. Sztuka polska przełomu XIX i XX w.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska – identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Marię Konopnicką, Jana Matejkę – wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc – podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pokrzepieniu serc	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, pozytywizm warszawski – identyfikuje postacie: Juliusza i Wojciecha Kossaków, Artura Grottgera, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego – wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury – przedstawia hasła pozytywistów warszawskich – omawia realizację haseł pracy u podstaw – charakteryzuje kulturę Młodej Polski – wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: literatura postycygniowa, skauting – zna daty: otwarcia Polskiej Akademii Umiejętności (1873), powołania Towarzystwo Oświaty Ludowej (1872), utworzenia Polskiej Macierzy Szkolnej (1906) – identyfikuje postacie: Aleksandra Świętochowskiego, Stanisława Przybyszewskiego, Jana Kasprwicza – wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury – wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: cyganeria, ogródki jordanowskie, neoromantyzm – identyfikuje postacie: Wojciecha Gersona, Artura Górskiego, Kazimierza Prószyńskiego, Henryka Jordana, Andrzeja Małkowskiego – wyjaśnia, jaki wpływ na przemianę światopoglądową miało klęska powstania styczniowego	Uczeń: – charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w. – ocenia skuteczność tworzenia literatury i malarstwa ku pokrzepieniu serc

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV

ROZDZIAŁ V: I WOJNA ŚWIATOWA

<p>1. Świat na drodze ku wojnie światowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> Nowe mocarstwa Konflikty między europejskimi mocarstwami Konflikty kolonialne Wyścig zbrojeń Rywalizacja na morzach Wojna rosyjsko-japońska Konflikty na Bałkanach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: trójprzymierze / państwa centralne, trójporozumienie / ententa, aneksja – zna daty: zawarcia trójprzymierza (1882), powstania trójporozumienia (1907) – wskazuje na mapie państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia, – wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia – wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfizm, kocioł bałkański – zna daty: wojny rosyjsko-japońskiej (1904–1905), I wojny bałkańskiej (1912), II wojny bałkańskiej (1913) – wskazuje na mapie państwa, które w wyniku wojen bałkańskich zdobyły największe tereny – omawia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami – przedstawia przejawy rywalizacji mocarstw na morzach i oceanach – wyjaśnia, jak doszło do wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: podpisania układu rosyjsko-francuskiego (1892), podpisania porozumienia francusko-brytyjskiego (1904), podpisania porozumienia rosyjsko-brytyjskiego (1907), bitwy pod Cuszimą (1905) – wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w. – opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia – omawia przebieg wojny rosyjsko-japońskiej i jej skutki – przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wojny rosyjsko-tureckiej (1877–1878), kongresu berlińskiego (1878), aneksji Bośni i Hercegowiny przez Austro-Węgry (1908) – przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie – opisuje sytuację na Bałkanach w drugiej połowie XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie – ocenia wpływ konfliktów bałkańskich na zaostrenie sytuacji międzynarodowej w Europie
<p>2. Na frontach I wojny światowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> Wybuch I wojny światowej Wojna na morzach Walki na zachodzie Europy Walki na Bałkanach i we Włoszech Wojna pozycyjna Koniec Wielkiej Wojny Kapitulacja Niemiec 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Wojna, front – zna daty: I wojny światowej (1914–1918), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918) – wymienia cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna – zna daty: zamachu w Sarajewie (28 VI 1914), przyłączenia się Włoch do ententy (1915), ogłoszenia nieograniczonej wojny podwodnej (1917), podpisania traktatu brzeskiego (3 III 1918) – wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych – przedstawia okoliczności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu U-Boot – zna daty: wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro-Węgry (28 VII 1914), bitwy nad Marną (IX 1914), bitwy pod Verdun (1916), bitwy pod Ypres (1915), ataku Niemiec na Belgię i Francję (VIII 1914), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Stany Zjednoczone (IV 1917), kapitulacji Austro-Węgier (XI 1918) – identyfikuje postacie: Franciszka Ferdynanda Habsburga, Karola I Habsburga, Wilhelma II, Paula von Hindenburga 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przyłączenia się Japonii do ententy (1914), przyłączenia się Turcji do państw centralnych (1914), bitwy o Gallipoli (1915), przyłączenia się Bułgarii do państw centralnych (1915), zatopienia Lusitanii (1915), bitwy nad Sommą (1916), bitwy jutlandzkiej (1916), przyłączenia się Grecji do ententy (1917), buntu marynarzy w Kilonii (XI 1918) – wyjaśnia, jaki wpływ na losy wojny miała sytuacja wewnętrzna w Niemczech 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej – omawia przebieg wojny na morzach i oceanach – ocenia skutki zastosowania przez Niemcy gazów bojowych

			wybuchu Wielkiej Wojny – wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny miało wprowadzenie nowych rodzajów broni – wskazuje przyczyny klęski państw centralnych	– przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy – przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych	i Austro–Węgrzech – opisuje przebieg walk na froncie zachodnim – przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech	
Tajemnice sprzed wieków – Jakie były początki czołgów?	1. Pierwsze „zbiorniki” 2. Pierwsze czołgi na froncie 3. Powstanie sił pancernych 4. Walka w czołgach	Uczeń: 	Uczeń: – wymienia zalety i wady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej	Uczeń: – wymienia przykłady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej – wyjaśnia okoliczności narodzin broni pancernej	Uczeń: – przedstawia okoliczności powstania brytyjskich sił pancernych i określa ich wartość bojową	Uczeń: – ocenia użyteczność czołgów w prowadzeniu działań wojennych
3. I wojna światowa na ziemiach polskich	1. Walki na froncie wschodnim 2. Zniszczenia wojenne na ziemiach polskich 3. U boku państw centralnych 4. Formacje polskie u boku Rosji 5. Wojsko polskie we Francji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Legiony Polskie – zna datę sformowania Legionów Polskich (1914) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys przysięgowy, Polska Organizacja Wojskowa – zna daty: powstania Kompanii Kadrowej (1914), bitwy pod Gorlicami (1915), kryzysu przysięgowego (VII 1917), powstania Polskiej Organizacji Wojskowej (1914) – wskazuje na mapie rejony walk Legionów Polskich – omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy – wyjaśnia, jak zaborcy w czasie I wojny światowej traktowali ziemie Królestwa Polskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Legion Puławski, Błękitna Armia – zna daty: bitwy pod Tannenbergiem (VIII 1914), bitwy pod Kostiuchnówką (1916), bitwy pod Rokitną (1915), bitwy pod Kaniowem (1918) – identyfikuje postać Józefa Hallera – wskazuje na mapie podział ziem polskich w 1915 r. – przedstawia genezę i organizację Legionów Polskich – wyjaśnia, jakie znaczenie dla sprawy niepodległości Polski miała działalność Polskiej Organizacji Wojskowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu wojna manewrowa – zna daty: wkroczenia Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego (6 VIII 1914), powstania Komitetu Narodowego Polskiego w Warszawie (1914), powstania Naczelnego Komitetu Narodowego (1914), powstania Legionu Puławskiego (1914) powstania Komitetu Narodowego Polskiego w Lozannie (1917) – opisuje przebieg działań wojennych na froncie wschodnim – przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji	Uczeń: – porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim – ocenia sposób traktowania ziem polskich przez zaborców w czasie I wojny światowej – ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków
4. Rewolucje w Rosji	1. Rewolucja lutowa 2. Okres dwuwładzy 3. Rosyjskie stronnictwa polityczne 4. Przewrót bolszewicki 5. Wojna domowa 6. Armia Czerwona 7. Rosja po rewolucji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lutowa, rewolucja październikowa – zna daty: wybuchu rewolucji lutowej (III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (XI 1917) – identyfikuje postać Włodzimierza Lenina – wymienia przyczyny i skutki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bolszewicy, Rada Komisarzy Ludowych, Armia Czerwona, łagry – zna daty: wojny domowej w Rosji (1919–1922), powstania ZSRS (XII 1922) – identyfikuje postać Mikołaja II – wskazuje na mapie miejsce wybuchu rewolucji lutowej oraz	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dwuwładza, Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czecha, dyktatura proletariatu, tezy kwietniowe – zna daty obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy (15 III 1917), ogłoszenia tez kwietniowych przez Lenina (IV 1917) zamordowania rodziny carskiej (VII 1918) – identyfikuje postacie: Feliksa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: eserowcy, mienszewicy, kadeci – zna daty: powstania Rady Komisarzy Ludowych (XI 1917), ogłoszenia konstytucji (VII 1918) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kiereńskiego, Grigorija Rasputina – wymienia rosyjskie stronnictwa polityczne i przedstawia ich założenia programowe	Uczeń: – charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji – ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy

		rewolucji lutowej i październikowej	ośrodki, które zapoczątkowały rewolucję październikową – przedstawia okoliczności wybuchu rewolucji październikowej i omawia jej przebieg – charakteryzuje sytuację w Rosji po rewolucji październikowej	Dzierżyńskiego, Lwa Trockiego – omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej – określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji	– omawia przebieg rewolucji lutowej – omawia losy rodziny carskiej	
5. Sprawa polska w czasie I wojny światowej	1. Państwa zaborcze a sprawa polska 2. Akt 5 listopada 3. Sprawa polska w polityce ententy 4. Polacy na konferencji paryskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy) – zna daty: wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919) – identyfikuje postacie: Ignacego Jana Paderewskiego, Romana Dmowskiego – wymienia postanowienia Aktu 5 listopada – wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Rada Regencyjna – zna datę programu pokojowego prezydenta Wilsona (8 I 1918) – identyfikuje postacie: Thomasa Woodrowa Wilsona, Władysława Grabskiego – przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej – omawia sprawę polską w polityce państw ententy	Uczeń: – zna daty: ogłoszenia odezwy cara Mikołaja II (1916), powstania Rady Regencyjnej (1917), odezwy Rządu Tymczasowego i bolszewików (1917) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kakowskiego, Zdzisława Lubomirskiego, Józefa Ostrowskiego, Georges'a Clemenceau, Davida Lloyd'a George'a – omawia udział delegacji polskiej na konferencji wersalskiej	Uczeń: – zna datę ogłoszenia odezwy Mikołaja Romanowa do Polaków (VII 1914) – identyfikuje postacie Mikołaja Mikołajewicza, Karla Kuka, Hansa von Beselera – przedstawia zależności między sytuacją militarną państw centralnych i ententy podczas I wojny światowej a ich stosunkiem do sprawy polskiej	Uczeń: – ocenia, jakie znaczenie dla Polaków miał Akt 5 listopada i program pokojowy prezydenta Wilsona
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V						
ROZDZIAŁ VI: ŚWIAT W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM						
1. Świat po I wojnie światowej	1. Ład wersalski 2. Zniszczenia i straty po I wojnie światowej 3. Nowy układ sił w Europie 4. Liga Narodów 5. Wielki kryzys gospodarczy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Czwórka, Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy – zna daty: podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919), powstania Ligi Narodów (1920) – wskazuje na mapie państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: demilitaryzacja, ład wersalski, czarny czwartek, New Deal – zna daty: obrad konferencji paryskiej (XI 1918–VI 1919), układu w Locarno (1925), czarnego czwartku (24 X 1929), wprowadzenia New Deal (1933) – identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta – wskazuje na mapie państwa powstałe	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plebiscyt, europeizacja, wolne miasto, mały traktat wersalski – zna daty: podpisania traktatów z Austrią (1919) i Węgrami (1920) oraz traktatu z Turcją (1920) – identyfikuje postać Kemala Mustafy – wskazuje na mapie zmiany terytorialne wynikające z traktatu wersalskiego – charakteryzuje układ sił w	Uczeń: – zna daty: wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów (1926), wstąpienia ZSRS do Ligi Narodów (1934) – omawia postanowienia pokojów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec – wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno	Uczeń: – ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego – ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie

			<p>w wyniku rozpadu Austro–Węgier, państwa bałtyckie</p> <p>– przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej</p> <p>– wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów</p> <p>– charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim</p>	<p>powojennej Europie</p> <p>– przedstawia zasady, na jakich opierał się ład wersalski</p> <p>– charakteryzuje działalność Ligi Narodów</p> <p>– wskazuje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego</p> <p>– omawia skutki wielkiego kryzysu gospodarczego</p>		
2. Narodziny faszystów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włochy po I wojnie światowej 2. Rządy faszystów we Włoszech 3. Nazizm 4. Republika weimarska 5. Przejęcie władzy przez Hitlera 6. Społeczeństwo III Rzeszy 7. Zbrodnie nazistów do 1939 roku 8. Faszyzm i autorytaryzm w innych państwach europejskich 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: faszyzm, marsz na Rzym, narodowy socjalizm (nazizm), antysemityzm, obóz koncentracyjny, führer</p> <p>– zna daty: marszu na Rzym (1922), przejścia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza (I 1933)</p> <p>– identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera</p> <p>– charakteryzuje ideologię faszystowską</p> <p>– charakteryzuje ideologię nazistowską</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „czarne koszule”, ustawy norymberskie, autorytaryzm, totalitaryzm</p> <p>– zna datę przyjęcia ustaw norymberskich (1935)</p> <p>– identyfikuje postać Josefa Goebbelsa</p> <p>– wskazuje na mapie Europy państwa demokratyczne, totalitarne i autorytarne</p> <p>– opisuje okoliczności przejścia władzy przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera</p> <p>– charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: pakti laterańskie, noc długich noży, noc kryształowa</p> <p>– zna daty: przejścia przez Benita Mussoliniego funkcji premiera (1922), funkcjonowania Republiki Weimarskiej (1919–1933), powstania paktów laterańskich (1929), przejścia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934), nocy kryształowej (1938)</p> <p>– przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: korporacja, system monopartyjny, pucz, indoktrynacja</p> <p>– zna daty: powstania Związków Włoskich Kombatantów (1919), puczu monachijskiego (1923), powstania Narodowej Partii Faszystowskiej (1921), podpalenia Reichstagu (II 1933)</p> <p>– identyfikuje postacie: Piusa XI, Alfreda Rosenberga</p> <p>– przedstawia sytuację Włoch po zakończeniu I wojny światowej</p> <p>– omawia przyczyny popularności faszystów we Włoszech i nazistów w Niemczech</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy autorytarne</p> <p>– ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r.</p> <p>– ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera na życie obywateli</p>
Tajemnice sprzed wieków – W jaki sposób Niemcy odbudowali swoją armię?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Decyzje konferencji paryskiej 2. Czołgi jako ciągniki rolnicze 3. Szkolenie żołnierzy 4. Współpraca z ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę zawarcia układu w Rapallo (1922)</p> <p>– wymienia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące armii niemieckiej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– przedstawia sposoby łamania przez Niemcy postanowień traktatu wersalskiego dotyczących wojska</p> <p>– opisuje współpracę niemiecko–radziecką w dziedzinie militarnej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Reichswehra</p> <p>– zna datę wypowiedzenia przez Niemcy klauzuli militarnych traktatu wersalskiego (1935)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– omawia proces szkolenia żołnierzy na potrzeby przyszłej armii niemieckiej</p> <p>– przedstawia rozwój niemieckiej broni pancernej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia wojskową współpracę między Niemcami a ZSRS i jej wpływ na zagrożenie pokoju międzynarodowego</p>
3. ZSRS – imperium komunistyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój terytorialny Rosji Radzieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym 2. Rządy Józefa Stalina 3. Propagandowy wizerunek Stalina 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: stalinizm, kult jednostki</p> <p>– zna daty: utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939)</p> <p>– identyfikuje postać Józefa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Nowa Ekonomiczna Polityka, wielka czystka, NKWD, łagier</p> <p>– zna daty: ogłoszenia NEP (1921), układu w Rapallo (1922)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kolchoz, Gułag, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa</p> <p>– zna daty: kolektywizacji rolnictwa (1928), głodu na Ukrainie (1932–1933), wielkiej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: komunizm wojenny, sowchoz</p> <p>– wskazuje na mapie największe skupiska łagrów</p> <p>– przedstawia rozwój terytorialny Rosji Sowieckiej i</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia politykę Stalina wobec przeciwników</p> <p>– ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRS przez Stalina</p> <p>– ocenia zbrodniczą politykę</p>

	<p>4. Gospodarka ZSRS</p> <p>5. Zbrodnie komunistyczne do 1939 roku</p> <p>6. Głód na Ukrainie</p> <p>7. Relacje ZSRS— Niemcy do 1939 roku</p>	<p>Stalina</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki</p> <p>– wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego</p>	<p>– identyfikuje postacie: Lwa Trockiego, Władysława Mołotowa, Joachima Ribbentropa</p> <p>– opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów</p> <p>– wymienia zbrodnie komunistyczne do 1939 r.</p> <p>– omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r.</p>	<p>czystki (1936–1938), represji wobec Polaków w ZSRS (1937–1938)</p> <p>– wskazuje na mapie obszar głodu w latach 1932–1933</p> <p>– omawia reformy gospodarcze Józefa Stalina</p> <p>– omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Stalina</p>	<p>ZSRS</p> <p>w okresie międzywojennym</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy</p> <p>– charakteryzuje politykę gospodarczą w Rosji Sowieckiej po zakończeniu I wojny światowej</p>	<p>komunistów do 1939 r.</p>
<p>4. Kultura i zmiany społeczne w okresie międzywojennym</p>	<p>1. Społeczne skutki I wojny światowej</p> <p>2. Wpływ mass mediów na społeczeństwa</p> <p>3. Komunikacja</p> <p>4. Nowe trendy w architekturze i sztuce</p> <p>5. Sztuka filmowa</p> <p>6. Zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym</p> <p>7. Przemiany w modzie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: mass media, propaganda</p> <p>– wymienia rodzaje mass mediów</p> <p>– przedstawia społeczne skutki I wojny światowej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu indoktrynacja</p> <p>– zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918)</p> <p>– przedstawia rozwój środków komunikacji w okresie międzywojennym</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego sztuka filmowa cieszyła się coraz większą popularnością</p> <p>– wymienia nowe nurty w architekturze i sztuce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, funkcjonalizm</p> <p>– zna datę pierwszej audycji radiowej (1906)</p> <p>– wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce</p> <p>– charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: dadaizm, surrealizm, futuryzm</p> <p>– zna datę pierwszego wręczenia Oscarów (1929)</p> <p>– wyjaśnia i ocenia wpływ mass mediów na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia wpływ mass mediów na rozwój propagandy w państwach totalitarnych</p> <p>– ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej</p>
<p>5. Świat na drodze ku II wojnie światowej</p>	<p>1. Militaryzacja Niemiec i powstanie osi Berlin–Rzym—Tokio</p> <p>2. <i>Anschluss</i> Austrii</p> <p>3. Wojna domowa w Hiszpanii</p> <p>4. Układ monachijski i kolejne zdobycze niemieckie</p> <p>5. Ekspansja Japonii</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: aneksja, <i>Anschluss</i>, oś Berlin–Rzym–Tokio (państwa osi)</p> <p>– zna daty: <i>Anschlussu</i> Austrii (III 1938), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939)</p> <p>– identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera</p> <p>– wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch</p> <p>– wymienia cele, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce zagranicznej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>appeasement</i>, remilitaryzacja</p> <p>– zna daty: remilitaryzacji Nadrenii (1936), wojny domowej w Hiszpanii (1936–1939), ataku Japonii na Chiny (1937), konferencji w Monachium (29–30 IX 1938), zajęcia Zaolzia przez Polskę (X 1938),</p> <p>– identyfikuje postać Francisco Franco</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Hiszpanii</p> <p>– przedstawia przyczyny <i>Anschlussu</i> Austrii</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Monachium</p> <p>– charakteryzuje kolejne etapy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu państwo marionetkowe</p> <p>– zna daty: przywrócenia powszechnej służby wojskowej w Niemczech (1935), zajęcia przez Niemcy Okręgu Kłajpedy (III 1939)</p> <p>– identyfikuje postać Neville'a Chamberlaina</p> <p>– przedstawia proces militaryzacji Niemiec</p> <p>– wymienia strony walczące ze sobą w hiszpańskiej wojnie domowej</p> <p>– omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej</p> <p>– przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: aneksji Mandżurii przez Japonię (1931), podboju Libii przez Włochy (1932), wojny włosko–abisyńskiej (1935–1936), zajęcia Albanii przez Włochy (1939), bombardowania Guerniki (1937), proklamowania niepodległości Słowacji (III 1939)</p> <p>– identyfikuje postacie: Édouarda Daladiera, Józefa Tiso</p> <p>– wyjaśnia wpływ polityki <i>appeasementu</i> na politykę zagraniczną Niemiec</p> <p>– charakteryzuje włoską ekspansję terytorialną do 1939 r.</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Japonii na Dalekim Wschodzie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium</p> <p>– ocenia skutki polityki <i>appeasementu</i> dla Europy</p>

			podboju Europy przez Adolfa Hitlera do sierpnia 1939 r.	– charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w.		
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VI						
ROZDZIAŁ VII: POLSKA W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM						
1. Odrodzenie Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> Sytuacja międzynarodowa Pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich Odzyskanie niepodległości 11 listopada Rząd Jędrzeja Moraczewskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przekazania władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu (11 XI 1918) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich – omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Piłsudskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Tymczasowy Naczelnik Państwa – zna datę: powołania rządu Jędrzeja Moraczewskiego (18 XI 1918) – identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – określa zasięg wpływów pierwszych ośrodków władzy – opisuje działania pierwszych rządów polskich po odzyskaniu niepodległości – omawia dążenia władz polskich do uzyskania przez Polskę uznania międzynarodowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu unifikacja – zna daty: powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (7 XI 1918), powstania Naczelnej Rady Ludowej (14 XI 1918), wydania dekretu o powołaniu Tymczasowego Naczelnika Państwa (22 XI 1918), powołania rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919) – przedstawia sytuację międzynarodową jesienią 1918 r. – wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego (19 X 1918), powstania Polskiej Komisji Likwidacyjnej Galicji i Śląska Cieszyńskiego (28 X 1918), przekazania władzy cywilnej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (14 XI 1918), Tymczasowego Komitetu Rządzącego we Lwowie (24 XI 1918) – przedstawia założenia programowe pierwszych ośrodków władzy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości – ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości
2. Walka o granicę wschodnią	<ol style="list-style-type: none"> Koncepcje granicy wschodniej Konflikt polsko-ukraiński Orleńskie Lwowskie Wyprawa kijowska Ofensywa bolszewików Bitwa warszawska i nadniemeńska Pokój ryski Polsko-litewskie spory terytorialne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „cud nad Wisłą” – zna daty: Bitwy Warszawskiej (15 VIII 1920), pokoju w Rydze (18 III 1921) – wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim – przedstawia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – wymienia postanowienia pokoju ryskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, Rada Obrony Państwa „bunt” Żeligowskiego – zna daty: bitwy nadniemeńskiej (22–28 IX 1920), „buntu” Żeligowskiego (9 X 1920) – identyfikuje postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, Lucjana Żeligowskiego, Wincentego Witosa, Michaiła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu linia Curzona – zna daty: układu z Symonem Petlurą (IV 1920), powołania Rady Obrony Państwa (VII 1920), włączenia Litwy Środkowej do Polski (III 1922) – identyfikuje postacie: Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego, Władysława Sikorskiego, Siemiona Budionnego – wskazuje na mapie tereny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: utworzenia Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej (X/XI 1918), polskiej ofensywy wiosennej (1919), powstania Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski (VII 1920), przekazania Wilna przez bolszewików Litwinom (VII 1920), bitwy pod Zadwórzem (1920), bitwy pod Komarowem (31 VIII 1920) – identyfikuje postacie: Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej w Galicji Wschodniej – ocenia postanowienia pokoju ryskiego

			<p>Tuchaczewskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej – wskazuje na mapie miejsca bitew stoczonych z Rosjanami w 1920 r. – omawia przebieg Bitwy Warszawskiej i jej skutki – przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską 	<p>zajęte przez Armię Czerwoną do sierpnia 1920 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną – opisuje przebieg ofensywy bolszewickiej w 1920 r. – przedstawia przebieg i skutki kontrofensywy polskiej w 1920 r. 	<p>Marchlewskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r. – omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki 	
<p>Tajemnice sprzed wieków – Jak doszło do „cudu nad Wisłą”?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mobilizacja społeczeństwa 2. Przygotowanie kontruderzenia 3. „Cud nad Wisłą” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wyjaśnia, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano „cudem nad Wisłą” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mobilizacja – zna datę opracowania planu Bitwy Warszawskiej (5/6 VIII 1920) – omawia plany strategiczne wojsk polskich przed Bitwą Warszawską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Tadeusza Rozwadowskiego – przedstawia postaci, które miały wpływ na wynik Bitwy Warszawskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie Maxime’a Weyganda, Józefa Hallera, Edgara Vincenta lorda d’Abernona – charakteryzuje spór o autorstwo zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – ocenia spór wokół autorstwa planu Bitwy Warszawskiej
<p>3. Kształtowanie się granicy zachodniej i południowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie wielkopolskie 2. Ustalenie północnej granicy 3. Zaślubiny z morzem 4. Wolne Miasto Gdańsk 5. Pierwsze i drugie powstanie śląskie 6. Trzecie powstanie śląskie 7. Konflikt polsko-czechosłowacki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt – zna datę wybuchu powstania wielkopolskiego (27 XII 1918) – wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszary plebiscytowe – wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt zachodniej granicy państwa polskiego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla niepodległej Polski miał dostęp do morza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (11 VII 1920), plebiscytu na Górnym Śląsku (20 III 1921), trzeciego powstania śląskiego (V–VII 1921) – identyfikuje postacie: Ignacego Jana Paderewskiego, Wojciecha Korfańtego – wskazuje na mapie obszar powstania wielkopolskiego – omawia przebieg i skutki powstania wielkopolskiego – omawia okoliczności plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku – przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przybycia Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania (26 XII 1918), pierwszego powstania śląskiego (VIII 1919), zaślubin Polski z morzem (10 II 1920), podziału Śląska Cieszyńskiego (VII 1920), drugiego powstania śląskiego (VIII 1920) – identyfikuje postacie: Józefa Dowbora-Muśnickiego, Józefa Hallera – wskazuje na mapie zasięg powstań śląskich, Śląsk Cieszyński – przedstawia okoliczności zaślubin Polski z morzem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu konwencja górnośląska – opisuje konflikt polsko-czechosłowacki i jego skutki – przedstawia proces kształtowania się zachodniej i północnej granicy państwa polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Polaków wobec sytuacji politycznej w Wielkopolsce w końcu 1918 r. – ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu – ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska
<p>4. Rządy parlamentarne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trudne początki niepodległości 2. Pierwsze wybory parlamentarne 3. Konstytucja z 1921 roku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Naczelnik Państwa, konstytucja marcowa – zna daty: uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921), wyboru 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: system parlamentarny, czynne i bierne prawo wyborcze, hiperinflacja, wojna celna – zna daty: pierwszych wyborów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mała konstytucja, partyjniactwo – zna datę wprowadzenia podziału na województwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: sejm ustawodawczy, Zgromadzenie Narodowe, kontrasygnata – identyfikuje postacie: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia pozycję ustrojową Naczelnika Państwa – ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Scena polityczna II Rzeczypospolitej 5. Elekcja i śmierć Narutowicza 6. Rządy parlamentarne w latach 1919–1926 7. Kryzys rządów parlamentarnych 	<p>Gabriela Narutowicza na prezydenta (XII 1922)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego</p> <p>– omawia postanowienia konstytucji marcowej</p>	<p>do sejmu ustawodawczego (26 I 1919), zabójstwa prezydenta Gabriela Narutowicza (16 XII 1922)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Wojciecha Korfatego, Ignacego Daszyńskiego, Władysława Grabskiego</p> <p>– charakteryzuje zadania, jakie stanęły przed władzami odradzającej się Polski</p>	<p>(1919), uchwalenia małej konstytucji (20 II 1919)</p> <p>– wymienia postanowienia małej konstytucji</p> <p>– omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza</p> <p>– przedstawia przejawy kryzysu rządów parlamentarnych</p> <p>– charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926</p>	<p>Romana Rybarskiego, Maurycego Zamoyskiego, Jana Baudouinde Courtenaya</p> <p>– przedstawia okoliczności pierwszych wyborów prezydenckich</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej</p>	
<p>5. Zamach majowy i rządy sanacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zamach majowy 2. Walki podczas zamachu majowego 3. Zmiany konstytucji 4. Rządy sanacyjne 5. Represje w stosunku do opozycji 6. Obóz w Berezie Kartuskiej 7. Rządy sanacyjne po śmierci Piłsudskiego 8. Polski autorytaryzm na tle europejskim 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: zamach majowy, sanacja, konstytucja kwietniowa</p> <p>– zna daty: początku zamachu majowego (12 V 1926), uchwalenia konstytucji kwietniowej (23 IV 1935)</p> <p>– identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego</p> <p>– opisuje skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego</p> <p>– charakteryzuje rządy sanacyjne</p> <p>– przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: piłsudzczy, obóz sanacyjny, autorytaryzm, wybory brzeskie, proces brzeski</p> <p>– zna daty: dymisji rządu i prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (14 V 1926), wyborów brzeskich (XI 1930), procesu brzeskiego (1932)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Stanisława Wojciechowskiego, Macieja Rataja</p> <p>– omawia przyczyny zamachu majowego</p> <p>– charakteryzuje przebieg zamachu majowego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: dekret, nowela sierpniowa, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, „cuda nad urną”</p> <p>– zna daty: uchwalenia noweli sierpniowej (2 VIII 1926), wyboru Ignacego Mościckiego na prezydenta (1 VI 1926), śmierci Józefa Piłsudskiego (12 V 1935)</p> <p>– identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Edwarda Rydza-Śmigłego, Władysława Sikorskiego</p> <p>– przedstawia politykę sanacji wobec opozycji</p> <p>– omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: grupa pułkowników, grupa zamkowa, Obóz Zjednoczenia Narodowego</p> <p>– zna daty: powołania rządu „Chjeno-Piasta” (10 V 1926), powstania BBWR (1928), powstania Centrolewu (1929), Kongresu Obrony Prawa i Wolności (29 VI 1930), powstania OZN-u (1937)</p> <p>– identyfikuje postacie: Kazimierza Bartla, Adama Koca</p> <p>– porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie</p> <p>– ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli</p> <p>– ocenia metody, jakimi władze sanacyjne walczyły z opozycją polityczną</p>
<p>6. Gospodarka II Rzeczypospolitej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy gospodarcze odrodzonej Polski 2. Reforma walutowa Grabskiego 3. Odbudowa gospodarcza 4. Reforma rolna 5. Wielki kryzys gospodarczy w 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polska A i Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy</p> <p>– wskazuje na mapie obszar Polski A</p> <p>– przedstawia obszar COP-u, Gdynię</p> <p>– wymienia różnice między Polską A</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu reforma walutowa</p> <p>– zna daty: reformy walutowej Władysława Grabskiego (1924), rozpoczęcia budowy Gdyni (1921), rozpoczęcia budowy COP-u (1937)</p> <p>– identyfikuje postacie: Eugeniusza</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu reforma rolna</p> <p>– zna daty: ustawy o reformie rolnej (1920 i 1925), początku wielkiego kryzysu (1929)</p> <p>– przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu magistrala węglowa</p> <p>– wskazuje na mapie przebieg magistrali węglowej</p> <p>– opisuje sposoby przezwyciężania trudności gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej</p> <p>– ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej</p> <p>– ocenia gospodarczą</p>

	6. Polsce Nowe inwestycje przemysłowe 7. Port morski w Gdyni	i Polską B – wyjaśnia, jaką rolę gospodarczą odgrywał Centralny Okręg Przemysłowy	Kwiatkowskiego, Władysława Grabskiego – omawia reformy rządu Władysława Grabskiego – przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni i jego znaczenie dla polskiej gospodarki – przedstawia założenia 4-letniego planu gospodarczego Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego realizację	niepodległości – omawia założenia i realizację reformy rolnej – charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy w Polsce	– przedstawia działania podjęte w celu modernizacji gospodarki Polski – charakteryzuje wielki kryzys międzywojennym	działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego
7. Społeczeństwo odrodzonej Polski	1. Społeczeństwo II Rzeczypospolitej 2. Państwo wielu narodów 3. Polityka wobec mniejszości narodowych 4. Rozwój edukacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu analfabetyzm – omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, w jaki sposób władze odrodzonego państwa polskiego walczyły z analfabetyzmem	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja narodowa, asymilacja państwowa, getto ławkowe – zna datę reformy Janusza Jędrzejewicza (1932) – identyfikuje postać Janusza Jędrzejewicza – przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, na czym polegać miała asymilacja narodowa i państwowa – omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>numerus clausus</i> – opisuje sytuację społeczną Polski w międzywojennej Polsce – charakteryzuje politykę władz II Rzeczypospolitej wobec Ukraińców – omawia stosunki polsko-żydowskie – wymienia przykłady wyższych uczelni funkcjonujących w II Rzeczypospolitej	Uczeń: – zna daty: przeprowadzenia spisów powszechnych w II Rzeczypospolitej (1921 i 1931), zbliżenia się Ruchu Narodowo-Radykalnego do Obozu Zjednoczenia Narodowego (1937) – charakteryzuje przykłady realizacji polityki asymilacyjnej w latach 30. XX w.	Uczeń: – ocenia położenie mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej – ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych
8. Osiągnięcia II Rzeczypospolitej	1. Osiągnięcia polskich naukowców 2. Literatura międzywojenna 3. Technika i transport II Rzeczypospolitej 4. Polskie kino w okresie międzywojennym 5. Polski modernizm 6. Malarstwo i architektura	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Enigma – identyfikuje postać Władysława Reymonta – przedstawia najważniejsze osiągnięcia kultury polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: – zna datę otrzymania Literackiej Nagrody Nobla przez Władysława Reymonta (1924) – identyfikuje postacie: Stefana Żeromskiego, Zofię Nałkowską, Marię Dąbrowską, Witolda Gombrowicza, Juliana Tuwima, Stanisława Ignacego Witkiewicza – wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym – prezentuje osiągnięcia polskiej literatury w okresie dwudziestolecia międzywojennego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, ekspresjonizm, funkcjonalizm, lwowska szkoła matematyczna – identyfikuje postacie: Brunona Schulza, Eugeniusza Bodo, Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury – wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, twórców filmu i sztuki w Polsce międzywojennej – przedstawia rozwój kinematografii polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: awangarda, styl narodowy, katastrofizm, formizm, skamandryci, <i>art déco</i> , Awangarda Krakowska, – zna daty: powstania PKP (1926), powstania PLL LOT (1929) – identyfikuje postacie: Tadeusza Kotarbińskiego, Floriana Znanieckiego, Stefana Banacha, Hugona Steinhausa – wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia – przedstawia nurty w polskiej literaturze oraz grupy poetyckie, jakie rozwinęły się	Uczeń: – charakteryzuje kierunki w sztuce i architekturze II Rzeczypospolitej – ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym

			– wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk matematycznych		w okresie dwudziestolecia międzywojennego	
9. II Rzeczpospolita na arenie międzynarodowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. II Rzeczpospolita i jej sąsiedzi 2. Polska polityka zagraniczna 3. Układy w Rapallo i Locarno 4. Normalizacja stosunków z ZSRS i Niemcami 5. Rola II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę układu polsko-francuskiego (II 1921) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wymienia sojusze, jakie zawarła Polska w dwudziestolecu międzywojennym – wyjaśnia, które z nich miały stanowić gwarancję bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „korytarz”, polityka równowagi i „równych odległości” – zna daty: układu polsko-rumuńskiego (III 1921), traktatu polsko-radzieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934) – identyfikuje postać Józefa Becka – omawia stosunek państw sąsiednich do II Rzeczypospolitej – charakteryzuje stosunki polsko-radzieckie i polsko-niemieckie w dwudziestolecu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Międzymorze – zna daty: układu w Rapallo (1922), układu w Locarno (1925) – przedstawia koncepcję Józefa Piłsudskiego dotyczącą prowadzenia polityki zagranicznej i przykłady jej realizacji – omawia ideę Międzymorza i wyjaśnia przyczyny jej niepowodzenia – wskazuje zagrożenia, jakie stwarzały dla Polski układy z Rapallo i Locarno – opisuje polską politykę zagraniczną w latach 30. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu wojna przewencyjna – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały układy w Rapallo i Locarno – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały polsko-radziecki traktat o nieagresji i polsko-niemiecka deklaracja o niestosowaniu przemocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej
10. Polska w przededniu II wojny światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcie Zaolzia 2. Niemieckie żądania wobec Polski 3. Sojusz z Wielką Brytanią i Francją 4. Pakt Ribbentrop–Mołotow 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939), polsko-brytyjskiego sojuszu polityczno-wojskowego (25 VIII 1939) – wskazuje na mapie obszary, które na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow miały przyspaść III Rzeszy i ZSRS – przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r. – wymienia postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: eksterytorialność – zna daty: zajęcia Zaolzia przez Polskę (2 X 1938), polsko-brytyjskich gwarancji pomocy w razie ataku Niemiec (IV 1939), wypowiedzenia przez Niemcy deklaracji o niestosowaniu przemocy z Polską (IV 1939) – identyfikuje postacie: Joachima von Ribbentropa, Władysława Mołotowa, Józefa Becka – wskazuje na mapie Zaolzie, tzw. „korytarz” – omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich – wyjaśnia, jakie znaczenie dla 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przedstawienia po raz pierwszy propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (X 1938), przedstawienia po raz ostatni propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (III 1939), przemówienia sejmowego Józefa Becka (5 V 1939) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, jakie cele przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r. – przedstawia okoliczności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny konfliktu polsko-czechosłowackiego o Zaolzie – charakteryzuje relacje polsko-brytyjskie i polsko-francuskie w przededniu II wojny światowej – wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia – ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec żądań niemieckich

			Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop–Mołotow	zawarcia paktu Ribbentrop–Mołotow		
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII						

I Formy bieżącego sprawdzania postępów ucznia

Forma		Zakres treści	Częstotliwość	Zasady
1. Prace pisemne w klasie	Sprawdziany pisemne (trwające 30 min lub dłużej)	• jeden dział lub połowa obszernego działu	minimum dwa w półroczu	<ul style="list-style-type: none"> • zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem • adnotacja w dzienniku lekcyjnym • w miarę możliwości poprzedzone lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających
	Kartkówki (trwające do 20 min)	zagadnienia z ostatniego tematu lekcji lub z trzech ostatnich tematów	• minimum jedna w półroczu	• zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem

2. Prace domowe	pisemne	• materiał nauczania z bieżącej lekcji lub przygotowanie materiału dotyczącego nowego tematu	Minimum jedna w półroczu	• ocenie może podlegać wybiórczo kilka prac
	w innej formie	• prace badawcze, np.: prowadzenie doświadczeń, wykonywanie modeli • prace dodatkowe, np.: wykonywanie plakatów, planszy, pomocy dydaktycznych		
3. Odpowiedzi ustne		• dana partia materiału , trzy ostatnie lekcje z wyjątkiem podsumowania działu	minimum jedna w półroczu	• bez zapowiedzi

II. Pozostałe ustalenia dotyczące sposobów bieżącego sprawdzania postępów ucznia

1. Sprawdziany pisemne

- Sprawdziany pisemne są obowiązkowe.
- Uczeń, który nie zgłosił się na sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych, musi przystąpić do niego w terminie ustalonym przez nauczyciela .
- Jeżeli nieobecność na sprawdzianie jest nieusprawiedliwiona, uczeń przystępuje do niego na pierwszej lekcji, na którą przyszedł.
- Każdy uczeń na własną prośbę ma prawo pisać sprawdzian poprawkowy do tygodnia czasu od momentu otrzymania oceny (formę oraz termin ustala z nauczycielem , sprawdzian poprawiamy tylko raz.). Obie oceny są wpisywane do dziennika, a pod uwagę jest brana ocena poprawkowa.

• Sposób oceniania sprawdzianów:

- 100% celujący
- 99–90% bardzo dobry
- 89–75% dobry
- 74–50% dostateczny
- 49–31% dopuszczający
- 30% niedostateczny

2. Kartkówki

Nieobecność ucznia na kartkówce nie zobowiązuje go do zaliczania danej partii materiału.

3. Odpowiedzi ustne

- Przy wystawieniu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną.
- Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do odpowiedzi ustnej bez usprawiedliwienia jeden raz w półroczu. W przypadkach losowych, na prośbę rodzica, może być nieprzygotowany po raz drugi. O powyższym fakcie uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela na początku lekcji.

III. Sprawdzenie i ocenianie sumujące postępy ucznia

Uczeń otrzymuje za swoje osiągnięcia w danym roku szkolnym oceny: śródroczną i roczną. Wystawia je nauczyciel na podstawie wagi ocen cząstkowych ze wszystkich form aktywności ucznia.

IV. Szczegółowy tryb odwołania się od oceny rocznej określa Statut Szkoły.